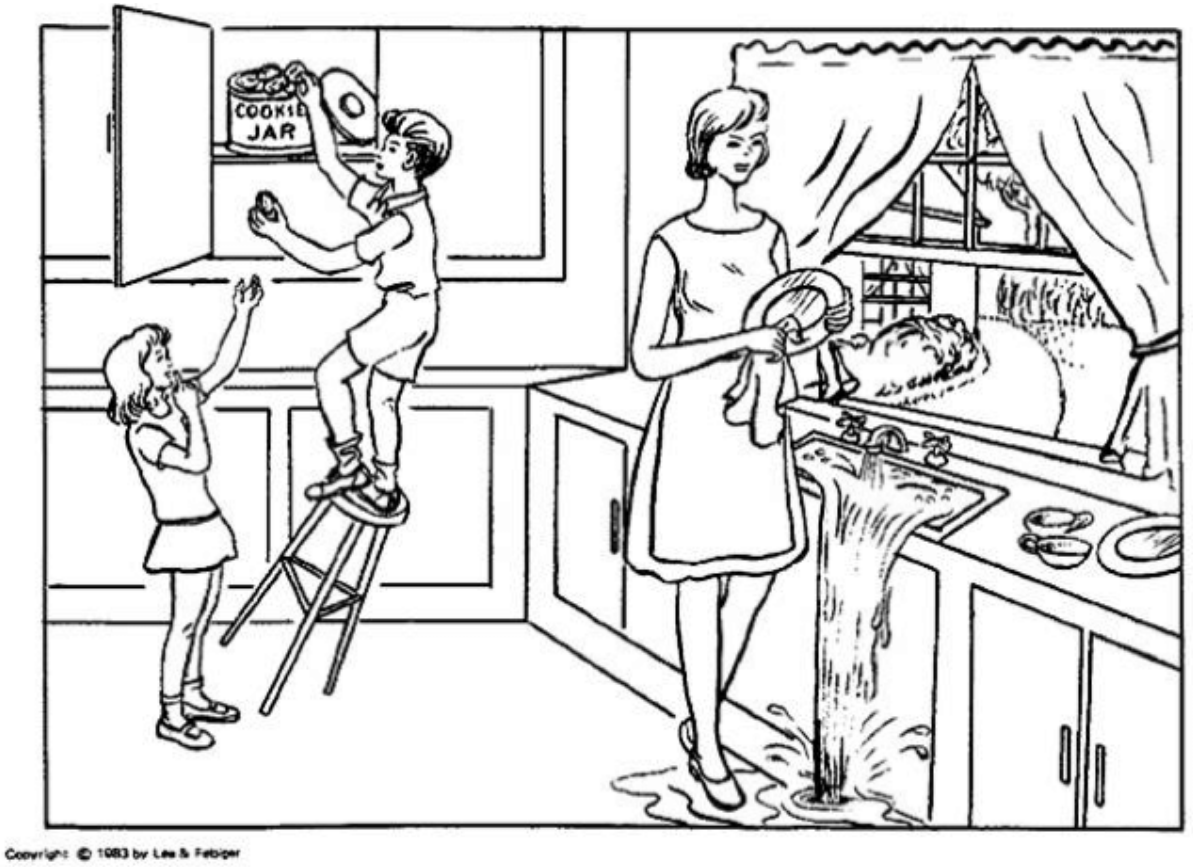
Test af Taleforståelighed på Sætningsniveau (TTS)

Kan TTS anvendes til mundhuleopererede og laryngektomerede?

IKH

TALE & KOMMUNIKATION

Opgave 1:
Hvordan vil I vurdere denne borgers taleforståelighed?

Copyright © 1983 by Lee & Febiger

Indhold:

- Hvad er baggrunden for projektet?
- Udvikling af materialet
- Resultater fra afprøvning
- Er TTS anvendelig i jeres praksis?

Baggrund for projektet

- Udvikling på dysartriområdet

- Belyse aktivitetsniveau

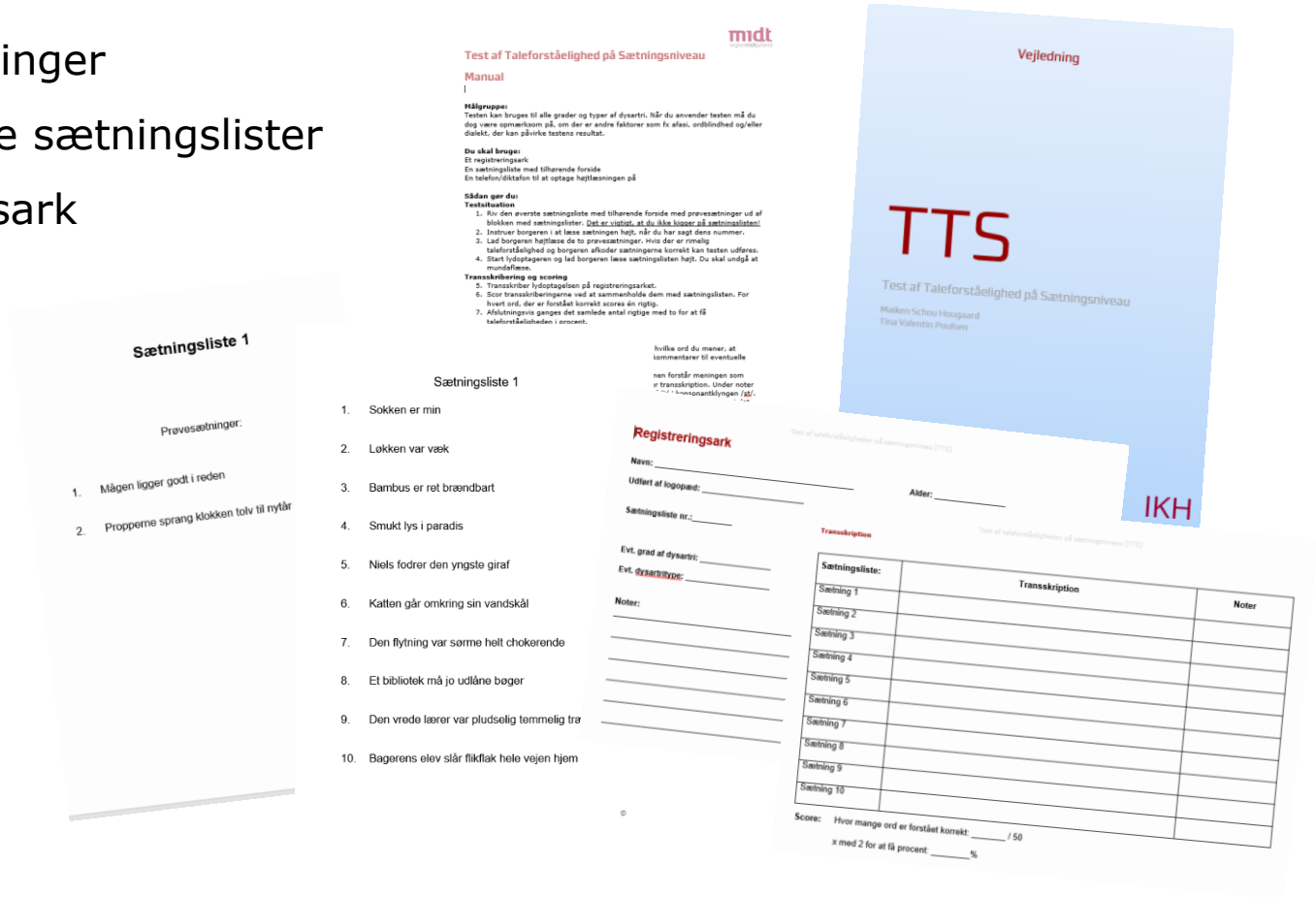
→ Et håndgribeligt materiale, der er anvendeligt i danske logopædiske praksis

- Hvad findes der på andre sprog?
  ASSIDS, Frenchay, SIT

- SIT : Sparring med Lena Hartelius, råd til dansk udgave. Forundret over, at der ikke allerede findes noget.

TTS – Test af Taleforståelighed på Sætningsniveau

- 2 prøvesætninger
- 30 forskellige sætningslister
- Registreringsark
- Manual
- Vejledning

IKH
TALE & KOMMUNIKATION

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
    - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner

Udgangspunkt i de danske sproglyde

Konsonantlyd	Enkelte konsonantlyde		I konsonantklynger
	Onset	Coda	
b			
p^h		----------	
t^s		----------	
d			
k^h		----------	
g			
f			
s			
ç		----------	----------
h		----------	----------
m			
v		----------	
n			
ð	----------		----------
l			
ŋ	----------		
ʁ		----------	

Vokallyde	Eksempel
i	is
ə	løbe
e	fisk
ɛ, æ	æble, bær
a	anne
ɑ	arla
ø	øst
œ, ɶ	høne, drøv
u	ur
o	foto
ɔ	råbe

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
  - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner
  - Syntaktisk korrekte – semantisk mulige

Syntaktisk korrekte og semantisk mulige

Eksempel på **svensk** sætning:

"En leder krammede en følelsesmæssig og bred forsikring"

Eksempel på **dansk** sætning:

"Niels fodrer den yngste giraf"

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
    - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner
    - Syntaktisk korrekte og semantisk mulige
    - Øger i både stavelseslængde og sætningslængde

Hvordan sikrer vi, at kompleksiteten øges?

	Antal ord	Antal stavelser
Sætning 1	3	3-4
Sætning 2	3	3-4
Sætning 3	4	5-6
Sætning 4	4	5-6
Sætning 5	5	7-9
Sætning 6	5	7-9
Sætning 7	6	10-12
Sætning 8	6	10-12
Sætning 9	7	12-14
Sætning 10	7	12-14

- Antal ord
- Antal stavelser
- Sætninger på tre ord er uden konsonantklynger
- Sætninger på 7 ord indeholder mindst ét ord på trestavelser eller mere.

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
    - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner
    - Syntaktisk korrekte og semantisk mulige
    - Øger i både stavelseslængde og sætningslængde

- Pilotafprøvning internt

- Afprøvning af testen

Resultater fra afprøvningen

Fordeling af participanter

Antal participanter i alt: 47					
Køn	Kvinder		Mænd		Andet
	14		33		0
Alder	30 - 49 år		50 - 69 år		70 – 89 år
	5		19		23
Region	Region Midtjylland	Region Hovedstaden	Region Nordjylland	Region Syddanmark	Region Sjælland
	37	3	4	3	0
Sværhedsgrad af dysartri	Let	Let-moderat	Moderat	Moderat-svær	Svær
	13	19	10	3	1

Resultater fra afprøvningen

Intra-rater reliabilitet (stabilitet i måling ved én logopæd)

ICC var .980 med 95% CI (.941, .991) (F (46,46) = 68.51, $p < .001$

= Almost perfect agreement

Inter-rater reliabilitet (stabilitet i måling ved flere logopæder)

ICC var .980 med 95% CI (.942, .979) (F (45,90) = 28.27, $p < .001$

= Almost perfect agreement

Test-retest viser dog en signifikant forskel på optagelse 1 og 2.

Resultater fra afprøvningen

Sammenhæng mellem TTS-score og logopædens vurdering af sværhedsgraden af dysartri

Logopæden vurdering af sværhedsgrad	Variation i scorer i TTS
Let dysartri	38-50
Let-moderat dysartri	30-50
Moderat dysartri	9-47
Moderat-svær dysartri	9-26
Svær dysartri (obs – kun én deltager)	19-37

Tilbagemeldinger fra logopæder i afprøvningen

"Testmaterialet er let at gå til og testen er let og hurtig at opgøre – også på en travl arbejdsdag."

"Testen er et godt materiale til præ- og posttestning i et undervisningsforløb".

"Testen har også den fordel, at scoren kan inddrages i samtale med borgeren til evaluering af talen. Den har indtil videre også været brugbar at inddrage i pårørendesamtaler til at få pårørende til at forstå vores undervisningstilgang + det er målbart og konkret for kommunen ift til undervisningsmål og evt. videre foranstaltning."

Finder i testen anvendelig ifm. mundhuleopererede og laryngektomerede?

Kontakt og nyheder om TTS

Maiken Schou Hougaard
maihou@rm.dk
2913 5432

Vil du have direkte besked når TTS er klar til salg?

